

Spomini na dr. Frančiška Lampeta.

Njegovo življenje.

Nikdar se še nisem tako težko pripravljaj na kak spis, kakor sedaj, ko mi dolžnost veli, opisati življenje nepozabnega ustanovitelja našega lista. Težko mi je to iz več razlogov. Ali se ne bo zdelo, kot da telesno sorodstvo in dušno sinovstvo, ki veže moje srce na rajnkega, vodi tudi moje peró, in da govori iz teh vrst bolj udana ljubezen, nego nepristranska istinitost? Ali ni pre zgodaj, pisati o njem že sedaj, ko stojimo, prevzeti od prve še ne premagane bolesi, ob sveži gomili?

Res je, da bo prihodnjost pokazala njegovo osebo v veliko jasnejši luči, kakor se tudi višina gorâ veliko veličastnejše vidi iz daljave, ko očesa ne motijo nizki griči, a že sedaj, ko premišljujemo, kako bi nadomestili njegovo izgubo z delavnimi in nardarjenimi možmi, bridko čutimo, koliko vrzel je naredila nemila smrt v naše vrste, ko nam je vzela njega. In tudi osebna ljubezen do njega me ne more odvrniti, da ne bi pisal teh vrstic, zakaj smelo lahko vprašamo: Ali je kdo med nami, ki ga je poznal natančno, ki je ž njim delal in živel, da ga ne bi ljubil in spoštoval?

Podati hočem za sedaj le suhi in kratki obris njegovega življenja. Naj nam druga spretnejša in nepristranejša peresa naslikajo

podobo njegovega značaja in ocenijo njegova dela!

To življenje je zunanje tako jednostavno in jednolično, da življenjepiscu ne podaje mnogo tvarine. Po času je kratko, saj obsega le 41 let, po prostoru, izvzemši nekaj potovanj, je stalno in skoro brez izpremembe. Saj ga nisi videl skoro nikjer drugje, nego pri altarju ali pri pisalni mizi. A notranja, duševna vsebina tega življenja je bogata in polna krasote. Duh je deloval neprenehoma in se ni dal ukleniti ne času ne prostoru ter je celo ključoval vsem fizičnim zakonom, ki so ovirali njegovo neumorno gibčnost. V tihi sobici in v polumraku hišne kapelice sta razum in volja razvila bujno in plodovito delovanje, katerega sadove nam je podajalo njegovo neumorno pero. Sledeče podatke sem sestavil večinoma po izpričevalih in njegovih lastnih zapiskih.

Rojstna hiša mu stoji v Zadlogu v soseski Tisov vrh v župniji črnovrški pri Idriji. Svojo rojstno hišo je sam fotografiral in njeno sliko objavil v IX. letniku „Dom in sveta“ (1896) na strani 598. z naslovom „Kmetiško domovanje Zalogram“. Na desni je rojstna hiša, na levi gospodarsko poslopje, v sredi stoji njegova sestra z malim sinčkom. Precej zadaj za hišo se svet strmo znižuje, in med prijaznim bukovjem vodi kolovoz doli v dolino bistre Belice proti